N°. 2972 1857.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is *f* 5.00; voor de buitensteden *f* 6.00; *franko* door het geheele Rijk.
Brieven, *Gelden*, enz. FRANKO te adresseeren aan het Bureau dezer COURANT.

MAANDAG 9 FEBRUARIJ.

Advertentien van *Zes* regels en daar beneden worden tegen *f* 1.00 geplaatst; meer dan *Zes* regels tegen 15 cents de regel. — Voor alle advertentien wordt bovendien 35 cents zegelregt betaald. Voor groote letters betaalt men naar de plaatsruimte meer.

AMSTERDAM, 7 Februarij.

Ook de troonrede, waarmede dezer dagen het parlement van Westminster is geopend, verraadt de drijfveer van Engelands *buitenlandsche* staatkunde. De toespraak der Koningin is bijna geheel gewijd aan de buitenl. betrekkingen van Engeland, en vermeldt ter naauwernood met één woord sommige der groote vraagstukken, die in het land-zelf hangende zijn; terwijl de meesten dier levens-quæstiën met [illegible] worden voorbijgegaan. Dat geschiedt niet bij toeval, [illegible] als al de geschillen, die lord Palmerston in den vreemde zoekt, louter aan rumoerzucht zijn toe te schrijven.

Lord Palmerston is met zijne *buitenl.* staatkunde zoo veel als een bliksemleider, die de aandacht der engelsche volksmenigte aftrekt van de binnenlandsche aangelegenheden en naar den vreemde rigt. Dat is het voornaam doel van de twistzoekende buitenlandsche staatkunde van lord Palmerston; dat is de oorzaak waarom de engelsche staatslieden aan lord Palmerston de handen vrij laten.

Engeland is gekomen op een punt, waar de weg der politieke en maatschappelijke hervorming niet is te vermijden. [illegible], kan niemand verwonderen. Men [illegible] weten waar men zal beginnen; maar wie zal voorzien, waar men zal kunnen eindigen?

En is de baan eens geopend, wie zal haar sluiten?

Men heeft des te meer reden van bezorgdheid te dien aanzien, omdat Engeland op dit oogenblik geen enkel bekend staatsman bezit, aan wien het werk der herziening kan worden toevertrouwd. Na den dood van lord Wellington en Robert Peel is niemand bekwaam gevonden om hunne plaats in te nemen. —

Beider doorzigt, beleid en kracht zijn zeer geroemd. Nogthans hunne staatkunde heeft den gang van Engeland op den weg van hervorming, dien zij voor hadden te stuiten, eer bespoedigd dan vertraagd. Hunne politieke hervormingen roepen reeds nu nieuwe en dieper ingrijpende maatregelen; van hun finantieel stelsel wordt een der steunpilaren afgebroken; hun handelsysteem heeft tot een krizis geleid, die 't gansche land verontrust.

In dezen toestand tracht men tijd te winnen, en het volk bezig te houden met buitenlandsche bekommernissen. Vandaar het breedvoerig verhaal van al die buitenlandsche bezwaren, waarmede Engeland te kampen heeft, terwijl men voor twintig jaren daar naauwelijks melding van zou hebben gemaakt. Immers 't engelsche volk heeft zich voorheen nooit met het buitenland bemoeid. De verhouding van Engeland tegenover 't buitenland was eene [illegible], die tusschen de groote familien der tory's en der whigs werd uitgemaakt.

Thans is dat anders. Men spreekt in de parlementen bijna niet meer dan over 't buitenland. Zelfs de leden der oppozitie, als Sir Disraeli en lord Russell hebben zich, bij de beraadslaging over 't adres, bij de buitenl. politiek bepaald. Sir Disraeli heeft het als eene onvergeeflijke grief aangevoerd, dat Engeland zich zou hebben verpligt om de [illegible] in Italië te waarborgen. En lord Russell heeft zich het genoegen gegeven om andermaal het pauselijk goevernement aan te vallen, en het uit te krijten als een slecht goevernement.

Zulke aan- en en uitvallen zijn misschien geschikt om een onwetend en dwaas publiek als het engelsche te vermaken, en onrust in Italië gaande te houden. Engeland zullen zij niet redden. Uitstel is geen afstel. Noodzakelijke hervormingen kunnen door kunstmiddelen vertraagd, niet geweerd worden. En veeleer loopt men het gevaar, [illegible] door uitstel de eischen verhoogt en ze daardoor [illegible] maakt voor eene bevredigende oplossing.

De mensch wikt — maar God beschikt! Wie kent niet de juistheid van dit spreekwoord? — De beheerschers dezer aarde, gekomen, zoo zij meenen, aan het punt van [illegible] voor een [illegible] van persoonlijke of nationale [illegible], stellen zich in beweging, de magtigste volken [illegible] zich voerende, en dreigen de geheele wereld te [illegible]. Dan, omstandigheden stuiten hunnen gang; [illegible] beoogde wordt niet, of onder een anderen vorm verkregen, en de uitkomst verschilt hemelsbreed van het gezigtspunt, dat den aanlegger der beweging zoo bekoorde. Maar terwijl deze vaak iets anders verkrijgt, heeft God reeds over de beweging beschikt en daaraan eene bepaalde rigting gegeven; en op deze laatste, niet op de andere, vestigen zich de blikken der natiën, en deze doen en hun voordeel mede.

Het is nu bijna vier jaren geleden, dat Keizer Nikolaas Prins Menzikoff gelastte den Sultan aan te zeggen, dat deze aan de orthodoxe Grieken al de voorregten der traktaten had te doen genieten. Konstantinopel werd gelijk aan eenen leeuw, die den scherpen angel van een insekt gevoelt, en van verontwaardiging siddert. Als een bliksem ontbrandde de oorlog; en reeds is deze geëindigd, en Keizer Nikolaas bijna vergeten.

Konstantinopel blijft ongedeerd; maar door Frankrijk en Engeland is, *niet aan de orthodoxe Grieken alleen*, maar aan *alle Christenen*, *de gelijkheid voor de wet met alle Osmanlis* verzekerd. Zóó iets was niet bedoeld door Nikolaas; maar het is toch reeds onder de gebeurtenissen opgenomen. De regtgeloovige Turk mag het aanzien dat de Giaour (Christen-hond) eigendommen bezit en regten heeft; hij mag daarin, al zuchtende, de ontbinding des Turkendoms vooruitzien; beletten kan hij 't niet meer.

Ook de diplomatie [illegible] einde arbeid. Zij heeft gezwoegd voor andere belangen dan de eerzucht der volken — voor die des handels. Eene magt, tot in onze eeuw onbekend, werpt in hare vaart alles ter neder, wat hare heerschappij over geheel de aarde in den weg staat. Het vlugge Europa slingert de rails over europeesch en aziatiesch Turkije, langs Donau en Eufraat, over Anatolie en Suez. De oostersche halve maan verbleekt voor de westersche werkzaamheid. — En alle volken vormen er weldra maar één eenig.

Eenmaal zullen ook hierin Gods beschikkingen helder worden. Voor het oogenblik ontwikkelen zich reeds eenige gevolgen der gebeurtenissen-zelven. — En daarbij heeft ook ons Vaderland belang.

De *Emancipation belge* van 16 Januarij geeft, onder de rubriek: „Colonies Portugaises," eenige beschouwingen over het verplaatsen van sommige handels-artikelen. De talk, door den russischen oorlog bijna onverkrijgbaar geworden, is vervangen door palm-olie uit de west-afrikaansche koloniën van Portugal. Het art. beschouwt verder Engelands belang bij de katoen-teelt, en de pogingen, reeds nu in 't werk gesteld, om niet geheel af te hangen van Amerika.

Wie kan vooruitzien welke omwentelingen in dit opzigt nog te wachten zijn, wanneer de vuur-karavanen onbelemmerd en in alle rigtingen van de Middellandsche naar de Oost-, van de Zwarte naar de Noord-Zee, van den Indischen naar den Atlantischen Oceaan zullen snellen? — Zullen de hongaarsche en Krim-wijnen, tegelijk met de rhijnsche, van hier worden uitgevoerd, tegen de koffij, suiker, katoen en cacao van Suriname? Zal welligt deze kolonie iets voortbrengen, gelijkstaande met de palm-olie der portugeesche-afrikaansche bezittingen? Want ook bij ons zal toch, even als dáár, geen gebrek zijn aan oordeel, geen gebrek aan handen, (1) ongerekend de versmeltende slavenmagt. Hollands Guyana, die lusthof, waar in de wildernis de cacaoboom breekt onder het gewigt der vruchten, en de koffij van zelve ontkiemt, zonder eenig nut voor den mensch; Hollands Guyana, waar welligt, bij eene verstandige, beter voor onze eeuw ingerigte administratie, van de 400 vierkante mijlen gronds, toch wel een algemeene nutte eenen uitweg te vinden ware voor een deel der overbevolking van dit land, of van een ander, — zoude dat achter staan bij Portugals koloniën?

In nijverheid, in kultuur en in handelswegen is een tijdperk aangebroken, overeenkomende met die vroegere, toen Palmyre, Tyrus en Venetië zijn ten ondergegaan; steden die zich zeker waanden van voor immer den schepter des handels te zullen zwaaijen. Of wij te gronde zullen gaan dan wel staande blijven, en welligt meer spoediger dagen beleven, is geen mensch bekend; maar meer dan bekend moge het worden, dat voor Nederland de tijd daar is, om niet in te sluimeren, maar deszelfs aandeel in de nieuwe handels- en nijverheidsontwikkelingen zich te verzekeren door eigene krachten, van welke, Gode zij dank, deze natie tot heden steeds mild genoeg bedeeld was.

Met stilzwijgen mag dan ook niet voorbij gegaan worden het loffelijk pogen van bestuurderen der Nederlandsche Handel-maatschappij, om alhier eene katoenmarkt te vestigen, en van handelaars onzer stad, welke beproeven ontwikkeling en uitbreiding te geven aan den palmolie-handel. Mogen deze en soortgelijke ondernemingen met goed gevolg bekroond worden, en den waren hollandschen handelsgeest ten spoorslag strekken.

(1) Men denke aan de koloniën der Maatschappij van Weldadigheid, den Staat en den kolonist eene [illegible] last, terwijl zulks het tegenovergestelde konde zijn.

In 't begin der voorledene week hadden wij 't genoegen aan de kerk ornamenten-fabriek van den heer P. Sutorius alhier, een stel misgewaden van romeinschen stijl te zien, dat met lof verdient vermeld te worden. Het was door hem vervaardigd van zilverlaken en rijk met goud geborduurd. Het borduurwerk, sierlijk van teekening, was meesterlijk uitgevoerd. De gebezigde stoffen bevelen zich aan door schoonheid en deugdelijkheid.

Het was zeer opvallend, dat alleen de kazuifel den onbehagelijken vorm, bij ons gebruikelijk, had. Zij stak zeer af bij de dalmatieken en de koorkap, die in den meer breeden romeinschen vorm waren bewerkt. 't Was de schuld van den persoon, voor wien zij waren bestemd, die, ten spijt van de waarschuwingen van den heer Sutorius, haar zóó en niet anders gewild had. 't Geeft bewijs van zijn wansmaak. Als de heer Sutorius plan heeft gehad, om hem in eens en voor altijd van dwaze eischen te genezen, dan gelooven wij dat hij zijn doel bereikt heeft.

Daarom betreuren wij 't, dat de besproken stel misgewaden niet door velen is kunnen worden bezigtigd. Men kan niet anders dan bij den eersten oogslag zelfs ontwaren, dat de romeinsche vorm verre boven den bij ons gebruikelijken verkieslijk is.

Het *Residentieblad* is, is voor zoo ver wij weten, het eenige dagblad in Nederland, dat zijne lezers geheel onkundig heeft gelaten van de, in nederlandsch Indië uitgevaardigde drukperswet, door den heer Thorbecke, met eene zoo treffende juistheid: „gewrocht der duisternis" genoemd.

Wat mag de reden zijn, dat de schrijvers van het *Residentieblad*, die ook door zekere banden aan het ministerie van Hall verknocht waren, zelfs terugdeinsen, om *het feit* van het bestaan eener zoodanige wet te vermelden?

En zulke dagbladen nemen de „onpartijdigheid" alleen voor zich en de hunnen in pacht! (*Getr.*)

De heeren Kemink en Zoon te Utrecht hebben aan den gemeenteraad aldaar kennis gegeven, dat zij voornemens zijn een nieuw dagblad uit te geven en daarvoor verzocht om mededeeling der officieele stukken, van het bestuur uitgaande. (*Residentieblad.*)

Volgens een berigt van Zr. Ms. gezant te Madrid is, bij besluit van 26 Januarij jl., bepaald dat de vrijstelling van invoerregt, toegestaan voor uit het buitenland aangevoerd graan, ook is uitgestrekt tot meel van allerlei soort, aardappelen, stroo en hooi.

Sedert eenige dagen is te Leeuwarden op de zaal boven de stadswaag een planetarium ten toon gesteld, vervaardigd door den heer A. D. Labes, van Harlingen, waarvan reeds vroeger eenige melding is gemaakt. De zaak wekt vooral zeer veel belangstelling, omdat de vervaardiger eenvoudig een koekbakkersknecht is en zijn werk in stilte, zonder iemands medeweten, aanving, daar hij vreesde bespot te zullen worden. Dit kunstgewrocht is even vernuftig zamengesteld als het beroemde planetarium van E. Eisinga, te Franeker, waarvan het zich onderscheidt door kleineren omvang en grootere volledigheid. Hier zijn al de groote planeten, tot zelfs Neptunus, de laatst ontdekte, op hare betrekkelijke afstanden geplaatst en worden telkens in haren eigen omloopstijd rondgevoerd. De kleine of [illegible]

genaamde planetoïden konden wel in zulk een werktuig niet aangebragt worden wegens haar groot getal in elkander doorkruissende loopbanen, maar zijn toch hier niet vergeten, aangezien eene van haar, namelijk Iris, de geheele groep vertegenwoordigt. Een beweegbaar hemelsplein en zonneschijf, benevens verschillende wijzerplaten, wijzen den op- en ondergang van zon, maan en vaste sterren aan, alsmede de schijngestalten der maan, en de plaats, waar deze zich op hare baan bevindt. Al deze bewegingen worden uitgevoerd door een mechaniek, hetwelk uit 183 raderen bestaat, die te zamen 5515 tanden tellen, en door een uurwerk worden gedreven. Vier jaren tijds zijn door den maker aan bezen arbeid besteed, die alles tot in de kleinste deelen eigenhandig heeft uitgevoerd. Men bewondert het vernuft, waarmede het werktuig is ontworpen, en niet minder de eenvoudigheid der bouwstoffen, waarmede het entwerp is tot stand gebragt. De vervaardiger heeft getoond een van die geboren werktuigkundigen te zijn, waardoor inzonderheid Vriesland eene zekere vermaardheid verworven heeft.

Z. M. heeft op hun verzoek eervol ontslagen: mr. M. Wiardi Beckman als raadsheer in het prov. geregtsh. in N.-Holland, en W. C. T. van Nahuys als plaatsv. kantonr. te Ommen; alsmede benoemd tot plaatsv. kantonr. te Enschedé mr. H. ter Kuile Ez.; voorts op pensioen gesteld: P. S. R. van Hooff, luit.-gen., ƒ3000; A. van Citters, luit.-kol., ƒ1500, jhr. C. H. F. van Capellen, ritmeester, A. W. Lambrechts, kapt. elk ƒ1080, en J. J. Phaff, kapt., ƒ1065.

's GRAVENHAGE, 6. Febr. Dezer dagen heeft er bij den heer G. v. R., op den korten Vijverberg alhier, in den loop van den morgen een diefstal van zilver plaats gehad, waaronder zich twee zware zilveren kandelaars bevonden, die van voorouders afkomstig waren. De diefstal heeft zich, zoo men zegt, volgenderwijze toegedragen; aan de bovendeur werd aangebeld; toen de deur door den knecht geopend werd, knoopte de persoon, die aangebeld had, een beteekenend discours aan. In dien tusschen tijd begaf zich een ander persoon in het onderhuis, dat door een ander bediende door het raam werd gezien, zonder echter eenig argwaan op te vatten. Nadat hij, die zich aangemeld had, was vertrokken, begaf de knecht zich naar het benedenhuis, waar hij tot zijne verbazing ontwaarde dat het zilver, hetwelk eenigen tijd te voren door hem in een kamertje aldaar was nedergezet, was verdwenen. Hoewel er bij de politie aangifte van den diefstal werd gedaan, heeft het haar tot hiertoe niet mogen gelukken de daders of de voorwerpen te ontdekken.

LAND VAN HEUSDEN, 5 Febr. Dezer dagen zijn twee belgische heeren bij eenige gemeentebesturen in deze streek onderzoek komen doen naar de gesteldheid van land, handel en fokkerij, waarschijnlijk in verband met de geprojekteerde spoorweglinie van Turnhout door het Land van Heusden naar Gelderland of Utrecht, daar genoemde heeren in kwaliteit van ingenieurs door eene belgische maatschappij waren afgezonden om een en ander naauwkeurig op te nemen. In het belang van deze streek zien wij met groote belangstelling den uitslag te gemoet. Bij het eindigen dezer mededeeling vernemen wij dat de hh. Riche Frères uit Brussel als vermoedelijke koncessiehouders van bovengenoemden weg, de heeren ingenieurs Lelebre en Coremans hebben afgezonden om in deze streek de opmeting te doen. (*Amst Court*)

VEENHUIZEN, 4 Febr. De gezondheidstoestand der bevolking, anders zoo bevredigend onder eene doeltreffende geneeskundige behandeling laat thans veel te wenschen overig. De typhus heerscht bijzonder bij het tweede gesticht op eene verontrustende wijze. Van de vele lijders is reeds menig offer bezweken, waaronder de heer Gerritsen, kapelaan der r. k. gemeente. (*Amst. Court.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

PARIJS 5 Feb. Heden had de installatie plaats van den 80-jarigen Biot; de door dezen gehouden entrée-rede werd door den heer Guizot beantwoord, die deed opmerken, dat Biot reeds voor 54 jaren in het instituut van Frankrijk werd opgenomen, waarvan hij thans het oudste lid is.

— Men verneemt, dat de nieuwe belasting op spoorweg- en andere aktiën, op het budget voor 1858 is gebragt voor een bedrag van 46 millioen.

— De Bisschop van Viviers is in plaats van den kardinaal Morlot tot Aartsbisschop van Tours, en de Bisschop van Belley tot Aartsbisschop van Aix benoemd.

— Blijkens een door den *Univers* medegedeeld berigt zal de staat van beleg in de provinciën Ancona en Bologna vooreerst nog niet opgeheven maar verzacht worden; de oostenrijksche troepen zullen er nog blijven; maar de regtspraak, die door hunne bevelhebbers uitgeoefend werd, is voor een groot deel weder aan de pauselijke overheden overgedragen.

In een korrespondentie leest men het volgende onder dagteekening van den 4den dezer: »Men wachtte alleen nog op Englands antwoord, alvorens tot de ontruiming van Griekenland, waartoe in beginsel reeds vroeger besloten was, werkelijk overgegaan wierd. Dat antwoord is nu juist ontvangen, en terstond is te Toulon en op Malta bevel gegeven om schepen naar de Piræus te zenden, die de engelsche en fransche troepen aan boord zullen nemen. Naar alle waarschijnlijkheid zal de ontruiming tegen den 20sten dezer maand kunnen plaats hebben, en zelfs nog eerder, zoo de van Toulon afgzonden schepen op den weg naar den Piræus niet door tegenwind opgehouden worden; de van Malta ontboden vaartuigen zullen natuurlijk het eerst Griekenland bereiken, maar al de vreemde troepen zullen gelijktijdig scheep gaan.

»Het schijnt, dat de kracht, waarmede het grieksche ministerie de openbare orde in het rijk hersteld heeft, en de bereidvaardigheid, waarmede het aan de kabinetten van Londen en Parijs de gevraagde inlichtingen betrekkelijk den staat van 's lands geldwezen heeft verstrekt; veel hebben bijgebragt tot het besluit der westersche mogendheden, om hare troepen uit Griekenland terug te roepen; zij achten de aanwezigheid van een bezettingsleger daar te lande nu niet langer noodig.

»Van den anderen kant wordt door het grieksche goevernement groote tevredenheid betuigd over de handelwijze van den franschen minister van Buitenlandsche Zaken, den heer Walewski, welke deze zaak met veel inschikkelijkheid moet behandeld hebben."

— De onlangs in Frankrijk gehouden volkstelling, van wier uitkomst reeds gewag gemaakt is, heeft getoond dat de toeneming der bevolking daar te lande sedert eenige jaren stil staat. In de 86 departementen zijn 36.039,364 inwoners geteld, dat is slechts 265,194 meer dan vijf jaren vroeger. Het aantal inwoners van het vrouwelijke geslacht is met 180,984, en dat van het mannelijke, tengevolge van den oosterschen oorlog, slechts met 75,210 vermeerderd.

— Uit Alexandrie wordt gemeld, dat den 16den Januarij jl. de eerste spadesteek gedaan is tot daarstelling van het kanaal, waardoor de Nijl in regtstreeks verband moet gebragt worden met het door de landengte van Suez te graven kanaal.

— Uit Napels wordt gemeld, dat de priester, die te Matera getracht heeft den Aartsbisschop te vermoorden, Ancona genaamd wordt; de kanunnik, die bij deze gelegenheid doodgeschoten werd, heet Primicerio. Nopens de redenen die den moordenaar tot zijn misdrijf bewogen hebben, lekt voor als nog niets uit.

ENGELAND.

LONDEN, 3 Febr. De troonrede is naauwelijks in de dagbladen overgenomen en onder de oogen van het volk gekomen, of reeds hoort men een algemeen morren en misnoegen zich overal uiten. Iedereen hoopte in dit dokument beloften te zullen lezen over het afschaffen van den *Income-Tax*, en de troonrede bewaart daarover het diepste stilzwijgen. Evenwel mogt men verwachten dat op de openbare meening, die zich zoo krachtig tegen deze heffing heeft uitgelaten, meer acht geslagen zou zijn, en het zwijgen van de troonrede op dit punt is te vreemder, daar men algemeen gelooft, dat de kanselier der schatkist niet ongeneigd is eenige wijziging in deze impopulaire belasting te maken.

Er komt een zinsnede in de troonrede voor, die met een en ander slecht rijmt. Het is die, waar gezegd wordt, dat H. M. »met voldoening het algemeene welzijn en de tevredenheid van haar volk gezien heeft." Deze woorden werden uitgesproken op het ogenblik, dat duizende werklieden zonder arbeid en brood *meetings* houden op de pleinen, om over hun nood te beraadslagen. Bijna elken dag worden voor de regtbanken van policie lieden uit het volk gebragt, die, door den honger gedreven, brood hebben gestolen uit bakkerswinkels. Ik spreek van hen niet, die door de ellende tot wanhoop gebragt, des avonds in de straten dwalen, met een stok met ijzer beslagen in de eene en een strop in de andere hand. Zonder overdrijving, zonder vrees van te worden wedersproken mag men zeggen, dat op dit oogenblik te Londen 70,000 arbeiders zonder werk zijn, die slechts hopen op een gelukkig toeval en den honger alleen tot raadsman hebben. Het is dus wel in een ongeschikt oogenblik dat de ministers in den mond van de Koningin die woorden van gelukwensching hebben gelegd over het welzijn en de tevredenheid, welke door de feiten zou smartelijk worden wedersproken.

Deze gelukwenschen zijn alleen uitgesproken zonder twijfel om een tegenhanger te leveren aan »de opofferingen des oorlogs, die in geenen deele den voorspoed der natie hebben kunnen schokken." Ziedaar meer dan een jaar dat het kabinet en zijn organen dezelfde noot zingen, en dat het volk noodkreeten tot antwoord laat hooren.

Ook is men van oordeel dat de zinspelingen in de troonrede op het vredesverdrag van Parijs en de schikking tusschen de mogendheden in koude, bijna in wrevelige bewoordingen zijn vervat. Men zou gaarne gezien hebben dat de Regering haar blijdschap hadde getoond over den terugkeer van den vrede en het herstel der vriendschapsbetrekkingen tusschen de groote mogendheden.

Tevens is met zekere spijt opgemerkt, dat niets in de troonrede een afdoende en nabijzijnde oplossing van de napelsche quæstie doet voorzien, Lord Palmerston wacht zonder twijfel de gebeurtenissen af, die kunnen voorkomen om er zijn voordeel mede te doen.

In plaats van een verdrag met de Vereenigde Staten aan te kondigen, spreekt de troonrede slechts van nog hangende onderhandelingen. Ziedaar een nieuwe bron van bezorgdheid voor ons land, dat niet al te zeker is van de welwillendheid van het pas verkozen hoofd der groote transatlantische republiek.

Ten opzigte van Perzië, is het in het oog geloopen, dat de troonrede herhaalt, dat de Regering aan dien Staat geweigerd heeft, de »regtvaardige eischen van Engeland voldoening te verschaffen;" maar het kabinet voegt er niet bij, waarin die eischen bestaan. Is er sprake van afstand van grond? van een zeehaven bij voorbeeld? De parlementaire debatten zullen hieromtrent nader licht verspreiden.

In een woord, de troonrede opent de zitting niet op gunstige wijze, en men mag reeds bij den aanvang op stormachtige diskussiën rekenen.

Den 6e Februarij heeft lord Clarendon in het Hoogerhuis, in antwoord op eene tot hem gerigte interpellatie gezegd, dat de admiraal sir J. Bowring, van de engelsche regering geene speciale instruktie had ontvangen, tenzij het bevel, van door alle mogelijke middelen, de toelating der Engelschen te Canton te verwerven, overeenkomstig het oude traktaat.

In het Lagerhuis heeft sir J. Radfield zich beklaagd over de weglatingen in de troonrede, vooral wat betreft de kolonien. Hij wees vooral op hetgeen hij noemde den staat van verbastering van het volk in Indië.

De admiraal Walcott deed de voorzigtigheid, den spoed en het vastberadene uitkomen van de door het goevernement van Bombay genomen maatregelen, bij de toebereidselen voor de expeditie naar de Perzische Golf.

Lord Fitz Gerald bragt eenige opmerkingen in het midden over de katoenkultuur in Indië en het gebrek aan transportmiddelen.

De heer Smith heeft uitleggingen gegeven over de moeijelijkheden, welke al de quæstien betrekkelijk den landbouw in de kolonien ondervonden.

Na eenige opmerkingen van den heer Kinnaird, werd het adres van antwoord op de troonrede aangenomen, en besloten dat het op de gebruikelijke wijze aan de Koningin zoude worden aangeboden.

De heer Crawfurd heeft vergunning ontvangen om een bill in te dienen, ten doel hebbende in alle deelen van het Koningrijk de respektivelijk door de regtbanken van Engeland, Schotland en Ierland uitgesproken vonnissen uitvoerbaar te maken.

— Terwijl sedert eenige dagen vrij algemeen aan een vredelievenden afloop van het engelsch-perziesch geschil geloofd werd, ontvangt men tijdingen uit Konstantinopel van 26 Jan., die in een geheel tegenovergestelden zin luiden. Uit die berigten blijkt namelijk, dat de Sjah zich ernstig tot den oorlog met Engeland gereed maakt en reeds troepen naar de bedreigde provinciën gezonden heeft, terwijl de Engelschen van hunne zijde naar Bombay om versterkingen gezonden hebben en bezig waren het land binnen te dringen. Wat van dit alles waarheid is, zal later blijken.

— De uitbreiding der telegrafische gemeenschap in Oost-Indie gaat met rassche schreden voort: in de lente van dit jaar zullen lijnen aangelegd zijn van Ceylon naar den vasten wal, van Pondichery naar Calcutta, van Kurrachee naar den Punjaub, enz.

— In de *Illustrated Times* leest men:

De onderzeesche kabel, die bestemd is om te worden gelegd in den Atlantischen Oceaan, voor den telegraaf tusschen Amerika en Europa, is slechts het drie vierde van een engelschen duim in diameter. In het midden bevinden zich zeven dunne rood koperen ineen gedraaide draden, het alles geïsoleerd door een dik bekleedsel van gutta percha. Achttien strengen van dun ijzerdraad, iedere streng bestaande uit zeven draadjes losjes ineen gewikkeld, vormen het buiten-bekleedsel. Het gewigt bedraagt 18 centenaars (engelsche) per engelsche mijl (⅓ uur gaans). De sterkte van dezen kabel wordt opgegeven als in staat te zijn zes mijlen van zijne eigene lengte te dragen, als hij vertikaal in het water gespannen is. Zijne buigzaamheid staat gelijk met die van een zeer dun touw van hennep. De afstand van St. John's op Newfoundland (Amerika) naar Valencia aan de westkust van Ierland, zijnde de punten die in telegrafische verbinding zullen gebragt worden, bedraagt 1640 zeemijlen. De fabriek zal eene lengte van 2244 zulke mijlen leveren, als voorzorg voor meer behoefte door oneffenheid van den bodem der zee. Deze kabel moet den 30 Mei aanstaande gereed zijn.

— De inwoners van het Carson-dal, in het landschap Utah, hebben zich tot het Kongres der Unie gewend met verzoek om van dat landschap afgescheiden en in den staat Californie opgenomen te worden, omdat zij in de mormonsche begrippen niet deelen en door de Mormonieten, welke de meerderheid der bevolking van Utah uitmaken, onderdrukt worden. Over dit verzoek is in het Kongres der Unie onlangs door de vaste kommissie voor aangelegenheden der aanhoorigheden rapport uitgebragt; zij zeide in haar verslag: »Met de inwilliging van dat

verzoek tot het kwaad, waarover geklaagd wordt, nog slechts gedeeltelijk verholpen zijn. Uwe kommissie meent, dat een maatregel van ruimeren omvang noodzakelijk is tot grondige genezing der zedelijke en politieke pest, welke Utah tot eene ergernis voor het amerikaansche volk maakt. Een maatregel van die strekking staat nu op de orde van den dag, namelijk eene wet onder den titel van bill tot het voorkomen en bestraffen der veelwijverij; en er is geene wet welke meer dringend vereischt wordt."

Men kan haast zeggen, dat dit de eerste maal is dat de gebruiken der Mormoniten in de Vereenigde Staten met openbaar gezag gewraakt zijn.

— Omtrent den toestand van Walker verneemt men uit een brief uit Greytown van 6 Januarij in den *Times* het volgende: Walker's gelukster is aan het tanen. Het was hem door eene gelukkige manoeuvre gelukt generaal Henmingsen, die zich met 400 man 19 dagen lang tegen 3000 man der geallieërden met heldenmoed had staande gehouden, te ontzetten en zich daarna naar Rivas terug te trekken, waar hij 800 strijdbare mannen bijeen had, terwijl de geallieerden, ontmoedigd door hunne nederlagen en onderling oneenig, zich naar Leon wendden. Ondertusschen hadden zich nog 80 man uit Californië bij Walker gevoegd en daar hij in Rivas van het noodige voorzien was, hield hij zijn toestand voor zekerder dan ooit. Doch op eenmaal deed zich een tegenstander op, daar waar hij het minst een vijand had vermoed. Zijn landsman van der Bildt uit New York namelijk, die gelijk vroeger reeds gemeld is, door de konfiskatie van Walker veel schade had geleden, had een zekeren Spencer met 200 man uitgezonden, om Walkers rivier- en meer-stoombooten te bemagtigen en zijne verbindingen af te snijden. Deze door de Costa-Ricanen ondersteunde expeditie was den 5 Dec. uit San José uitgeloopen, had achtereenvolgens door koenheid en list alle stoombooten van Walker genomen, zijne positiën aan de oevers van de rivier en het meer bezet en hem op zulk eenen benarden toestand gebragt, dat er als 't ware een wonder noodig is, om hem te redden. Wij willen hier niet in bijzonderheden treden, hoe het dezen Spencer gelukte zijn plan uit te voeren, genoeg dat hij steeds met merkwaardige koenheid deed; doch het wonder [illegible] gered kon worden schijnt niet geheel uitgebleven te zijn. Spencer was namelijk met zijn hoopje volks juist van zijn togt naar Greytown teruggekeerd, toen de stoomboot *Texas* uit New-Orleans daar binnenkwam, welke 250 Amerikanen met ammunitie voor Walker aan boord had. Dit schip kon Spencer niet aanvallen; hij deed derhalve het slimste wat hij onder deze omstandigheden kon doen; hij nam namelijk met zijne kleine stoomboot naar de [illegible] der rivier [illegible] Walker die Amerikanen [illegible] hem slechts in hunne booten zelven kunnen. Of het hun gelukken zal de verloren stoomboten en positiën aan de kust te herwinnen, moet de tijd leeren. Het engelsche eskader onder kapitein Erskine, heeft aan al deze gebeurtenissen niet het geringste aandeel genomen en zal, zoo als tot nu toe, zich slechts beijveren bloedvergieten te voorkomen.

STADSNIEUWS.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, [illegible] Februarij.

ONDERTROUWD ([illegible] Febr.): H. G. Prins met A. C. Tebbels. — J. P. C. Gerrebrands met [illegible] D. Gelsel.

BEVALLEN (3 Febr.): A. J. de Bruine, geb. van Essen, dooden Z. — (4 Febr.): M. C. Dammers, geb. van Epen, dooden Z. — L. Citroen, geb. Spanjaard, Z.

OVERLEDEN (3 Febr.): J. van Duyn, 60 j. — (6 Febr.): A. van Surel, wed. J. Keetman, 81 j

Wisselkoersen.

Parijs	2/m.	*f* 55 [illegible]	Livorno	2/m. *f*	39½
»	zigt	[illegible]	Napels		82[illegible]
Bordeaux	2 m.	» 54⅝	Petersburg		» 1.82
»	zigt	» 55	Weenen	6/w.	[illegible]
Madrid	3/m.	» 236	Augsburg	»	» 35 [illegible]/16
Cadix	»	» 236	Frankfort	»	» 99
Seville		» 235	Hamburg	2/m.	» 35 1/16
Bilbao		» 235	»	zigt	» 35 7/16
Lissabon	»	» 39¾	Londen	2/m.	» 11,57½
Porto	»	» 39¾	»	zigt	» 11,70
Genua	2/m.	» 45⅛	Rotterdam		» ⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 5 Febr. Belg. leen. 2½ pc. 55[illegible]; Obligatiën 3 pc. 74; id. 4 pc. 98; Spanje 1—3 pc. 23⅜; Binnenl. 3 pc. 36⅞; [illegible] 5 pc. [illegible]; Oostenrijk Met. 5 pc. 80⅝; id. Nap. 5 pc. 82⅞.

PARIJS, 6 Febr. Fransche 4½ pc. —.—; 3 pc. 68.10; 4½ pc. Spanje —; 3 pc. id. 39⅝; 5 pc. Met. —; Rom. Leen. 88¾.

MADRID, [illegible] Febr. [illegible] 38.15; id. 1½ pc. 24.85.

LONDEN, [illegible] Febr. Consols [illegible]; Spanje 3 pc. [illegible]; id. 1¼ pc. 23¾; Rusl 5 pc. 108¾; id. 4½ pc. 96¼; Holl. 4 pc. 98½; id. 2½ pc. 65¼; Sard. 5 pc. 90; Braz. 104; Peru 4½ pc. 78; Gren. uitg. 7¼; id. werk. 22½; Mexiko 3 pc. 21½; Portugal 3 pc. [illegible]; Ecuador 14⅝; Venezuela 38; Wissel op Amst. 11.17½; Hamburg 13.6½.

WEENEN, 6 Febr. Met. 5 pc. 84[illegible]; id. 4½ pc. 73¼; Bank-Aktiën 1032; Credit Anst. 282 [illegible]; Wissel op Londen 10.11½; Amst. —; Parijs —; Goud 8; Zilver [illegible].

BERLIJN, 6 Febr. 3½ pc. Pr. Staatschuld —; 4½ pc. Rusland —; id. 5 pc. 106¼.

BERLIJN, 5 Febr. 3½ pc. Pr. Staatsch. —; 5 pc. Rusland 106; id. 4½ pc. —; Wissel op Londen 2/m. 6 Th. 18⅝; Amst. kort 142; Hamb. 151⅛; Petersburg 105⅜.

HAMBURG, 6 Febr. Spanje 1¼ pc. —; id. 3 pc. 22⅝; Rusl. 5 pc. 100; id. 4½ pc. 89½; 3 pc. Mexikanen 10; Noord-Duits. bank 97; Wissel op Londen 3/m. 13. ⅝; id. kort 12 3⅝; Amst. 36.10.

FRANKFORT, 6 Febr. 5 pc. Met. 80⅝; 1¼ pc. Spanje binnenl. 23 11/16; id. 3 pc. —; Wissel op Londen 3/m. —; Parijs —; Weenen —; Amsterdam .

PRIJS-COURANT DER EFFEKTEN.

Fondsen	pCt.	5 FEBR. 4½ u. gebl.	6 FEBR.	4½ u.	gebl.
Nederl., Werkel. Schuld à	2½	63¾	63 1/16	63⅞	63¾
Dito Dito	3		76		
Dito Dito	4	95 5/16	95	95⅛	95
Overzeesche Bezittingen	4	94 9/16			
Amortisatie-Syndikaat	3½	91⅛			
Actien Ned. Bank	4				
Handel-Maatschappij	4½	136½	137½		
Maatschappij van Weld.	4	60	63		
Oblig. Rijn-Spoorweg	4½				
Dito Hollandsche dito					
Obligatiën	4½				
België, Certifikaten	2½				
Dito *Rothschild*	2½	52 7/16	52½		
Frankrijk, Obligatiën	3		64		
Spanje, Onbep. Stukken	1¼	23 11/16	23 11/16	23⅝	23 11/16
Dito	3		40¾		
Binnenlandsche	3	36 11/16	36¾	36⅞	36¾
Coupon Bewijzen		6 1/16	6½	6 9/16	
Amortisable Schuld		5⅞	5⅞		
Portugal, te Londen	3	44½	44 9/16	44⅝	
Dito Uitgestelde		22⅜	22 5/16	22⅜	
Rusl., bij *Hope en Co.*	5	104¾	104¼	104⅝	
Dito Ao. 1828—1829	5	102¾	103		
Negot. 1831 en 1833	5	93½	93⅜		
Inschr. bij *Stieglitz*, 5e Serie	5		94½	94 9/16	
Dito idem 6e	5	96½	96 9/16	96⅝	
Certifikaten te Hamburg	5		94½		
Dito dito te Londen	4½	93½			
Dito dito *Hope en Co.*	4	84 11/16	84¾		
Dito *Stieglitz*	4	84¼	84¼		
Dito 8e Serie	4				
Dito in Zilver	6				
Inschr. op 't Grootboek	6		63¼		
Dito Certifikaten	6		64⅛		
Polen, Aand. met Lot. fl. 500					
Schatkist-Obligatiën		77¾	77[illegible]	77 13/16	
Oostenrijk, Metalliek	5	76¾	76¾	76⅞	
Dito rente te Amsterdam	5	87	86 15/16	87	
Dito Nationale	5	78⅞	78⅞	79	
Dito	2½	39[illegible]	39[illegible]		
Weenen Bank	5				
Dito	4				
Aand. met Loting fl. 250					
Nieuwe dito 1854		323			
Pruiss. Aand. 1854	3½				
Napels, Cert. bij *Rotsch.*	5				
Denemarken, dito	5				
Louisiana, te Londen	5				
Brazilië	5	9[illegible]			
Dito 1843	5		9[illegible]		
Mexiko, te Londen £ 100	3	21⅛		21[illegible]	
Dito Onbepaalde	3	21⅛		21[illegible]	
P[illegible]	4½				
Grenada, dito [illegible]	3¼	21 11/16	[illegible]	21 13/16	
Dito Uitgestelde		6 11/16	6⅝		
Ecuador	1		14⅛	14¼	
Venezuela, te Londen		35[illegible]	35[illegible]	35[illegible]	
Dito Uitgestelde		13 11/16	13 13/16	13⅞	
Amerika, Bank-Aktiën Cert.					
Dito Oblig.					
Grieken, B. 1825	5	5 11/16	5¾		

Thes. 102⅝; Prost 56, ½; Illin. 93; B. Sp 30¼; Weener Bank-Aktiën *f* 1180; Grenada onb. 21⅝, 11/16; Venezuela onb [illegible]; Ecuador onb. 1[illegible]; Grieken 5¾.

Binnenlandsche fondsen waren op nieuw gevraagd. Oostenrijksche, spaansche, russische en portugeesche onveranderd, zuid-amerikaansche aangeboden.

Koers van het Geld: Beleening 4½ pCt, Prolongatie [illegible] pCt, Diskonto 5 pCt.

HANDELSBERIGTEN.

AMSTERDAM, 6 Februarij.

GRAANMARKT.

Heden alleen verkocht van Rogge: 115 ℔ Petersb. *f* 207. De overige Granen zonder handel.

Op 9 vaten Olie, in Sept. ek. 80 [illegible]. *Lijnzaad.* 12[illegible] Koningsberger *f* 36[illegible]; *Raapolie* op 6/w. *f* 53¾; Vliegend [illegible] 2½; [illegible] Mei [illegible] *f* 50[illegible] 1° [illegible] Oct., Nov. [illegible] Dec. [illegible] 7½. *Lijnolie* op 6/w. *f* 44¾; Vliegend *f* 43½; 1° Maart ek. *f* 44, 3½; April *f* 44¼, 3¾; Mei *f* 44½, 4¼; Sept., Oct., Nov. en Dec. *f* 44, 18½. *Hennepolie* op 6/w. *f* 48½; Vliegend *f* 47.

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

TEXEL, 5 Febr. Sap, Emma Maria, Bordeaux.
HELVOET, 5 Febr. Hegener, Hendrika, Belfast.

UITGEZEILD.

CETTE, 31 Jan. Leroy, Clemence, Amst.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 7 Febr., in lading naar

Keulen.	H. J. Wilson, Cöln No. 20.
Ruhrort.	C. Schölten, Hoffnung.
Maintz.	J. Leydekker, Maintz No. 2.
Frankfort.	G. J. Andres, Frankfort No. 9.
Ludwigh. en Mannheim.	H. S. Wilson, Rijn en Amstel.
Wesel.	E. T. Beijer, de Hoop.
Mannheim.	M. Buchner, die Harmonie.
Dusseldorp en Neuss.	W. Wientjes, Niederrein No. 2.
Duisburg.	F. Kusen, Niederrhein No. 12.

Rijnhoogte ARNHEM, 6 Febr. 1 el 2 duim.
KEULEN, 6 » 5 vt. 0 »

Advertentiën.

(2906) Wij hadden het genoegen heden onze kleine Willem zijn jong geboren Zusje Leentje te zien wiegen.

LICHTENVOORDE, den 4 Februarij 1857.
J. B. TE WELSCHER, Dr. Med. Chir. et Art. Obst.
H. E. C. TE WELSCHER, TURKOW.

(2909) De Heer en Mevrouw D'AQUIN bedanken bij deze voor de vele bewijzen van belangstelling, ondervonden ter gelegenheid hunner Vijftigjarige Echtvereeniging, ook mede in naam hunner kinderen.

NIJMEGEN, den 7 Februarij 1857.

De ondergeteekende verklaart, dat in den laatsten tijd alhier vele kinderen door mazelen en roodvonk werden aangetast, aan wier herstel de ouders dikwijls twijfelden; en dat velen der aangetaste kinderen door het bijzonder geneesmiddel van Dr. LANG in zeer korten tijd genezen zijn.

Pflaunloch, 15 April 1814.
T. JOSEPH KöHLE, Burgemeester.

De ondergeteekende, bij UWelEd. Zeer Gel. geheel onbekend, maar sedert lang met de meeste hoogachting en dankbaarheid jegens U vervuld, gevoelt zich genoopt, U het volgende getuigenis toetezenden.

In Februarij j.l. werd ik, 35 jaren oud zijnde, en in het genot van eene goede ligchaamsgesteldheid, plotseling door de jicht aangetast, welke mij zoo hevig aangreep, dat ik 9 maanden achtereen niet gaan, staan of zitten kon; alle voedsel moest mij als een kind toegediend worden; gedurende al dezen tijd ontvlood mij de slaap, en de smart was ondragelijk, alle middelen der kunst werden vruchteloos aangewend, en mijne beweginglooze extremiteiten werden door mijne Collega's als geheel verlamd verklaard.

In dezen treurigen toestand sprak mij een mijner vrienden over Uw middel, waarop ik onmiddelijk besloot ook dit nog te beproeven; ik had nog geene afdeeling van Uwe pillen gebruikt, of ik gevoelde reeds beweging in de extremiteiten; ik beproefde te loopen, en het ging; bemoedigd ging ik met het gebruik dier pillen voort en mijne herstelling vorderde dagelijks zoozeer, dat ik mij tegenwoordig, buiten [illegible] nog overgeblevene zwakte [illegible], vrij wel volkomen gezond en tot de voortzetting van de dienst bekwaam gevoel.

Mijne genezing verwekte bij mijne Collega's, die mij behandeld, en als ongeneeslijk verklaard hadden, en bij mijne overige bekenden, algemeene verwondering, en ik verzekerde hen, dat ik de terugkeer mijner gezondheid alléén aan Uwe pillen te danken had, zoo als ik bij deze overeenkomstig de waarheid openlijk verklaar.

Bamberg, 27 November 1820.
WILDERMANN, Bat.-Dokt. bij 't 2e Huzaren-Regim.

De in alle Duitsche landen zoo gunstig bekende **PILLEN** van den Beijerschen Geneesheer DR. MATHIAS LANG, zijn ook alhier door bemiddeling van het **VERKOOPHUIS** en de bekende Dépôts voor 75 Cent en *f* 1.40 het Doosje te verkrijgen. Zij genezen Maagkramp, afwisselende heete en koude Koortsen, pijn in de Leden, Podegra, Klierziekte, Waterzucht, Geelzucht, Duizelingen, Aambeijen, Hypochondrie, Ziektestoffen, Verzweringen, Beeneters, Buikloop, Pokken, Mazelen en Roodvonk, Griep, St. Vitus-Dans, Braakloop en nog andere Ziekten, die in het Boekje opgenoemd worden. Tegen *Podegra*, *Stijfte in de Leden* en *Verlammingen* zijn zij met goed gevolg gebruikt. De Brochure is in het **VERKOOPHUIS** en de bekende Dépôts te verkrijgen. (2819)

Roomsch-Katholijken.

Een Jongeling, die van het Protestantismus tot de Heilige Kerk is teruggekeerd, heeft daardoor eene betrekking en eene schoone toekomst verloren. Een bange tijd is hem wachtende, doch hij rekent op den edelmoedigen bijstand zijner nieuwe geloofsgenooten. En zou hij zich bedrogen vinden in zijne verwachting als hij vraagt, wie uwer, gij die dit leest, geneigd zouden zijn hem voort te helpen, door hem de som van slechts **Twee Honderd Gulden** te leenen, voor den tijd van twee

jaren, tegen eene driemaandelijksche teruggave van Vijf en Twintig Gulden telken reize. Omtrent hem kunnen de beste narigten worden ingewonnen, zoowel van zedelijkheid als bekwaamheid. Zoo er mogten zijn, die tot deze heilige daad van ware broederlijke liefde en, christelijk geloof, neiging gevoelen, die adresseren zich onder de Letters Q. R. aan de Uitgevers van dit Blad. (2907)

Een welbekend Heer hier ter stede, die vele jaren aan maagziekten sukkelde, en ook de ligst verteerbare spijzen verdragen noch binnenhouden kon, is door de REVALENTA volkomen genezen en geniet tegenwoordig de beste gezondheid.

Haarlem, 3 Februarij 1857. J. P. KARTHAUS.

DE REVALENTA

geneest alle maagkwalen, borstziekten, leveraandoeningen, nier- en blaasongesteldheden, onderbuikskwalen, huiduitslag, zenuwlijden, verzwakking, vermagering enz., door de genezende en voedende eigenschappen, die zij in hooge mate bezit.

Men gebruikt ze als ontbijt of avondeten in plaats van ander voedsel. Bij erge ongesteldheden gebruikt men ze meer dan eens. De prijzen zijn 37½ cent, *f* 2, *f* 3½, *f* 8 en *f* 16 de Bus.

VERKOOPHUIS. (2908)

De Zalf en Pillen van Holloway doen verbazende uitwerking ingeval van *brandwonden*. E..... Z...., te *Maastricht*, had zich met kokend water deerlijk gebrand. Hare regterzijde en been vooral waren in een beklagenswaardigen toestand Op het oogenblik van het toeval had men een middel aangewend, waardoor het vleesch tot op het been zich afschilde. Men riep vervolgens geneeskundige hulp in, doch al spoedig was haar toestand hopeloos. Een vriend die haar bezocht, en wiens been door de zalf en pillen van Holloway genezen waren, beval haar dezelven aan; zij volgde dien raad op, en in veertien dagen tijds was zij genezen, en heeft uit erkentelijkheid hare genezing aan den professor Holloway schriftelijk medegedeeld.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 6.75, *f* 10.50, *f* 20.50.

Potjes Zalf à *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3.00, *f* 7.05, *f* 13.85, *f* 22.00.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij B. ADAMA, Apotheker, Heerengracht, hoek Utrechtsche straat, N°. 22 te *Amsterdam*, bij L. J. GROOTENDORST, depôthouder te *Utrecht*, G. VERHAART, depôthouder te *Prinsland* en bij J. STRAATMAN, hoofd-depôthouder te *'s Bosch*, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement*. (2592)

Bij C. L. VAN LANGENHUYSEN is van de pers gekomen:

DER YSTORIEN BLOEME.

DAT IS:

DE LEGENDE DER HEILIGEN,

in Dietsche Dichtmaat.

Naar het Handschrift der Maatschappij van Nederlandsche Letterkunde te Leiden.

Naauwkeurig afgeschreven en met ophelderingen voorzien door

A. C. OUDEMANS, Sr.

Lid van het Bataafs Genootschap van Kunsten en Wetenschappen, van de Maatschappij van Nederl. Letterkunde te Leiden, en van de Hollandsche Maatschappij van Kunsten en Wetenschappen.

Prijs *f* 1.00.

HET KATHOLICISMUS,

IN BETREKKING MET DE

BESCHAVING VAN EUROPA,

DOOR Dr. W. J. F. NUIJENS.

1e Dl, 2e Afl.

welke aan de Inteekenaren worden verzonden. Met nog twee Afl., uitmakende het tweede Deel, is dit belangrijk werk kompleet.

INHOUD VAN HET EERSTE DEEL:

Over de christel. beschaving in het algemeen. — Toestand van de heidensch-romeinsche wereld in de eerste eeuwen des Christendoms. — Wijze waarop het Katholicismus de Maatschappij heeft vernieuwd. — De invloed van het Katholicismus op het gezin. — Afschaffing der slavernij. — Invloed van het Katholicismus op de zachtheid der zeden. — De christelijke liefdadigheid — Vorming van een publiek geweten door het Katholicismus. — Invloed van het Katholicismus op het beginsel van gezag en op de verstandelijke ontwikkeling van Europa. — Ondergang der heidensch-romeinsche wereld. — Inval der barbaren en den invloed der Kerk op de maatschappij tijdens die invallen. — De ineensmelting der verschillende volksstammen, grootendeels te weeg gebragt door de Kerk. — De bekeering der barbaren tot het Christendom — Invloed der kloosters op de vruchtbaarmaking van den germaanschen grond. — Strijd tusschen de Kerk en het keizerlijk despotismus der Saliërs en Hohenstaufen. — De Kruistogten, het middel waardoor de Kerk Europa van het Islamismus heeft bevrijd. — Toestand van Europa in de XIIIe Eeuw. — Strijd tusschen de vorsten en de hierarchie. — Europa in de XIV en XV Eeuw.

HANDBOEKJE

VAN

CHRISTELIJKE GODSVRUCHT,

OF

Verzameling van Oefeningen en Gebeden

met aanwijzing der daaraan verbonden Aflaten, door A HENRIET, R. C. Pr. *Met Kerkel. Goedkeur.* Prijs *f* 0.60.

Om met den aard van dit boekje bekend te worden volgt hier eene korte opgaaf van den voornaamsten inhoud:

H. Hart van Jesus. — *H. Kruisweg.* — *H Kindschheid.* — *Zalige Dood* — *Congregatie der Allerheiligste Maagd Maria* — kleine getijden der Onbevlekte Ontvangenis. — *Onbevlekt Hart van Maria* — Broederschap — Gebeden — Litanie — Toewijding — Onbevlekte Ontvangenis — Negendaagsche Oefening — Litanie. — *H. Schapulier.* — *Rozekrans* — wijze om die te bidden enz. — *Over het wijden der Rozekransen, Medailles, Kruisbeelden, enz.* — Aflaten aan verschillende rozekransen verbonden. — *Levende Rozekrans.* — *De Maand van Maria*, *Vereering van den H Joseph.* — *Devotie tot den H Aloysius.* — *Vereering van den H Willibrordus.* — *Geestelijk Verbond.* — *Over de Aflaten.* — Nut der Aflaten, wat een Aflaat is, vereischte om aflaten te verdienen — om de gunsten van het Jubilé deelachtig te worden. — Eenige gebeden om aflaten te verdienen. — Verzameling en aanwijzing van verscheidene aflaten. — Bijzondere voorwaarden voor verschillende aflaten. Volle aflaten door het jaar te verdienen. — Aanwijzing der feesten en voornaamste aflaten, welke op verschillende dagen te verdienen zijn.

Is verschenen en aan HH. Inteekenaren verzonden: het 2e Nommer van

DE TOESCHOUWER,

Het bevat de volgende artikelen:

Overzigt van het eerste tijdvak der nederlandsche beschaving. — *O'Donnell, Narvaez en Spanje's toekomst.* — Kardinaal WISEMAN: *Oud- en Nieuw Rome.* — HENRY VAN MEERBEKE: *Reizen en Reizigers.* — *Epizoden uit Het leven eens jagers op het eiland Ceylon.*

De **TOESCHOUWER**, die maandelijks verschijnt, kost *f* 6 in het jaar, en ligt bij alle Boekhandelaren ter inzage, alsmede bij den Uitgever:

C. L. VAN LANGENHUYSEN.

CHANGEMENT DE DOMICILE

pour agrandissement de la Manufacture des Broderies en Or, pour Ornements d'Église.

JOSEPH-A.-A. VAN HALLE,

Premier Prix aux Expositions de Bruxelles 1841 et 1847, de Londres 1851 et de Paris 1855,

rue de l'ÉVÊQUE, 3, actuellement transféré rue de la MONTAGNE, 90bis, en face de la poste aux lettres, près de l'église Ste-Gudule, à Bruxelles.

SPÉCIALITÉ.

On trouve dans les magasins de M. VAN HALLE pour plus de quatre cent mille francs d'Ornements d'église confectionnés de tout prix et condition, pour les plus riches cathédrales comme pour les plus modestes églises de village.

Étoffes, Drap d'or et d'argent fin et faux, Velours de toutes nuances, Galons, Franges, Glands de tous prix.

Tous les ornements qui sortent de la Manufacture de M. VAN HALLE sont garantis, tant pour la valeur des étoffes et des matières d'or et d'argent qui entrent dans la fabrication que pour leur bonne confection et leur solidité. Ils sont cédés à des prix très modiques qui défient toute concurrence.

Te Amsterdam, bij C. L. VAN LANGENHUYSEN, Drukker en Uitgever.